

Erasmus for all

*Europakommisjonen la i siste uke fram forslag til nytt program for samarbeid på områdene utdanning og ungdom for perioden 2014-2020 med tittelen: **Erasmus for All**. Programforslaget reflekterer prioriteringene i EUs 10-årige overordnede strategi for vekst og sysselsetting – Europe 2020. EU-delegasjonens utdanningsråd Ingeveig Koht Astad rapporterer.*

-Investering i utdanning og opplæring er den beste investeringen vi kan gjøre for Europas fremtid," uttalte Androulla Vassiliou, EUs kommissær for utdanning, kultur, flerspråklighet og ungdom.

Det nye programmet skal fra 2014 avløse en rekke eksisterende programmer og ordninger som i dag støtter europeisk og internasjonalt samarbeid på områdene utdanning og ungdom. Kommisjonen foreslår at det avsettes 19 milliarder Euro til disse aktivitetene i kommende periode 2014-2010; dette er 70 prosent økning i forhold til inneværende periode, 2007-2013.

Siden 2007 har gjennomsnittlig 400 000 personer hvert år fått støtte fra EU til ulike typer utdanning, opplæring, praksisopphold og frivillig arbeid i et annet europeisk land. I følge Kommisjonen satses det nå på å fordoble dette tallet til 800.000 per år fram mot 2020.

Norge deltar aktivt i dagens EU programmer; mange norske studenter, elever, ungdommer og ungdomsarbeidere, lærere, skoler, universiteter, høyskoler og andre utdanningsinstitusjoner og organisasjoner deltar hvert år i programmer som **Erasmus, Comenius, Leonardo da Vinci, Grundtvig, Erasmus Mundus** og **Youth in Action**. I tillegg til disse programmene vil **Erasmus for All** fra 2014 også ta opp i seg programmer for internasjonalt samarbeid innen høyere utdanning som **Tempus, Alfa** og **EduLink**.

Kjente programmer i ny blanding

Kommisjonens forslag til **Erasmus for All** samler opp eksisterende programmer og ordninger, viderefører mange av programaktivitetene – og er samtidig noe helt nytt. De nevnte og kjente sektorprogrammene vil forsvinne og det foreslås i stedet en ny og enkel programstruktur der alle programaktiviteter organiseres under **3 hovedtiltak (Key Actions)** og **2 spesialprogrammer**.

Hovedtiltak (Key Action) 1: Støtte til læringsmobilitet for enkeltpersoner.

Programstøtte til læringsmobilitet (dvs. ulike typer utdanning, opplæring, praksisopphold og frivillig arbeid i et annet land) skal først og fremst fokusere på følgende 4 kategorier enkeltpersoner;

- (1) Ansatte; særlig lærere i alle typer undervisning, skoleledere og ungdomsarbeidere.
- (2) Studenter, både i fag- og yrkesopplæring og i høyere utdanning.
- (3) Studenter som vil ta en full Mastergradsutdanning i et annet land. Det tas sikte på å tilby en europeisk lånegarantiordning for studenter som ønsker å ta en Mastergrad i et annet land; *Erasmus Master*.
- (4) Ungdomsmobilitet, inkludert frivillig arbeid og ungdomsutveksling.

Hovedtiltak (Key Action) 2: Støtte til institusjonelt samarbeid for innovasjon og god praksis.

Støtte skal gis til samarbeidsprosjekter mellom institusjoner (utdanningsinstitusjoner, ungdomsorganisasjoner, bedrifter, lokale og regionale myndigheter og interesseorganisasjoner) for å dele, utvikle og iverksette god praksis og innovasjon i utdanning og opplæring. Programstøtte skal først og fremst fokusere på følgende samarbeidsaktiviteter;

- (1) **Strategiske partnerskap**, av ulike typer og med forskjellig innhold, mellom utdanningsinstitusjoner, ungdomsorganisasjoner og andre relevante aktører.
- (2) **Partnerskap i større skala mellom utdannings- og opplæringsinstitusjoner og næringslivet** i form av såkalte *Knowledge Alliances* (samarbeid høyere utdanning og

næringsliv) og *Sector Skills Alliances* (samarbeid mellom utdanningsinstitusjoner og næringsliv om bedre fag- og yrkesopplæring).

- (3) **IT plattformer og virtuell mobilitet** vil få støtte. Slike løsninger gir mulighet til erfaringsutveksling og læring til et stort antall deltakere til lave ekstrakostnader. Andre stikkord her er *Open Educational Resources* og *e-courses* som nevnes som viktige for utdanningsinstitusjonenes attraktivitet internasjonalt. Initiativet *e-Twinning* i det europeiske skolesamarbeidet vil bli styrket og inspirere lignende initiativer for fag- og yrkesopplæring, voksenopplæring og ungdomsarbeid. Initiativet vil bli åpnet for deltakere fra EUs naboskapsland.
- (4) **Samarbeidsprosjekter for kapasitetsbygging i høyere utdanning.** Det vil bli gitt støtte til internasjonale samarbeidsprosjekter og konsortier for bedre kvalitet, innovasjon, relevans og styring i høyere utdanning, kapasitetsbygging på institusjonene, mer entreprenørskap og modernisering av systemene for høyere utdanning. Støtten til EUs naboskapsland styrkes og det skal bygges på erfaringer fra programmer i 2007-2013, særlig *Tempus* og *Erasmus Mundus*. Programmet vil også støtte kapasitetsbygging i Asia, Latin-Amerika og ACP-landene, samt støtte samarbeidsprosjekter for ikke-fomell læring. Internasjonalt samarbeid med tredjeland, etter prioriteringene i EUs utenrikspolitikk, vil være integrert i alle hovedtiltakene (*Key Actions*) i det nye programmet.

Hovedtiltak (Key Action) 3: Støtte til politikkutvikling og reformer.

Samarbeid på europeisk og internasjonalt nivå har vært viktig for kunnskapsbasert politikkutvikling i landene. EU-samarbeidet har også produsert mange gode instrumenter, eksempelvis bruker nå mer enn 10 millioner mennesker *Europass online CV* når de søker jobb. Det fokuseres først og fremst på følgende samarbeidsaktiviteter;

- (1) **Samarbeid mellom landene under såkalte *Open Methods of Coordination (OMC)*.** Dette innebærer prosesser for strukturert samarbeid mellom landene under felles arbeidsprogram for felles mål og prioriteringer, for eksempel under arbeidsprogrammet 2010-2020 for det utdanningspolitiske samarbeidet (*Education and Training 2020 – ET 2020*) og *EU Youth Strategy*.
- (2) Implementering av EU instrumenter på utdanningsområdet; **EQF, ECTS, ECVET**, samt også utvikling av **”U-Multirank”** for høyere utdanningsinstitusjoner. Videre skal det gis støtte til spesielle prioriterte samarbeidsprosesser, for eksempel *Moderniseringsagendaen for høyere utdanning*, *Bologna-prosessen* (for høyere utdanning), *København-prosessen* (for fag- og yrkesutdanning) m.fl.
- (3) ***Policy dialogue***, etter prioriteringer i EUs utenrikspolitikk, vil få økt støtte. Det gjelder dialogen med tredjeland, EUs naboskapsland og også med nye partnere.

I tillegg til de 3 hovedtiltakene (Key Actions) inneholder forslaget til *Erasmus for All* også 2 spesialprogrammer; *Jean Monnet Initiative* og *Sport Action*.

- **Jean Monnet Initiative**

Dette programmet ble opprettet allerede i 1989 for å støtte undervisning og forskning på europeisk integrasjon. Universiteter i 62 land tilbyr nå ”Jean Monnet kurs”. Programmet har støttet ca. 3500 prosjekter, inkludert 141 *Jean Monnet European Centres of Excellence*, 775 professorater og mer enn 2000 kurstilbud og moduler på tema europeisk integrasjon. Europakommisjonen ønsker å gi økt støtte til slike aktiviteter, foreslår at *Jean Monnet Initiative* skal inngå som et spesialprogram i *Erasmus for All* og tar sikte på å gi det større faglig og geografisk spredning. Det foreslås også å opprette en *Jean Monnet label of excellence* for godkjenning av kvalitet i studietilbud på fagområdet europeisk integrasjon.

- **Sport Action**

For å utvikle den europeiske dimensjon og europeisk samarbeid på området sport foreslås et eget spesialprogram, en egen *Sport Action*, i *Erasmus for All*. Programstøtte skal først og fremst fokuseres på følgende samarbeidsaktiviteter;

- (1) Samarbeidsprosjekter på tvers av landegrenser.
- (2) Ikke-kommersielle, viktige europeiske sportsarrangementer.
- (3) Arbeid for å styrke kunnskapsgrunnlaget for politikkutvikling på sportsområdet.
- (4) Kapasitetsbygging på sportsområdet.
- (5) Dialog med relevante europeiske interessenter.

Oppsummering og neste steg

Europakommisjonen ønsker å hindre fragmentering og overlapping og sikre bedre sammenheng og skarpere fokus i EUs innsatser for utdanning og ungdom i årene framover. I dag er innsatsen god, men spredt over for mange enkeltprogrammer og initiativer.

Programforslaget har perspektiv for livslang læring, formell og ikke-formell utdanning og læring ses i sammenheng, det oppmuntres til nye partnerskap mellom utdanning, næringsliv, organisasjoner og lokale/regionale myndigheter og til nye samarbeidsrelasjoner på tvers av sektorer. Den desidert største budsjettposten, 66 prosent av totalbudsjettet, foreslås til støtte til personer som skal gjennomføre utdanning, opplæring, praksisopphold eller frivillig arbeid i et annet land, såkalt individuell læringsmobilitet. I sum håper Kommisjonen å kunne gi støtte til 5 millioner europeere på ulike former for læringsmobilitet i løpet av årene 2014-2020.

En strømlinjeformet, integrert og forenklet programstruktur vil være kostnadseffektiv og gi synergieffekter framhever Kommisjonen. En helhetlig og fokusert innsats vil også ha større betydning for utvikling av selve utdanningssystemene og utdanningsinstitusjonene for å fremme innovasjon, entreprenørskap, vekst og sysselsetting i Europa.

Kommisjonens programforslag *Erasmus for All* skal nå diskuteres av medlemslandene i Rådet og i Europaparlamentet. Når EU har truffet sitt vedtak om utforming av programmet og budsjettet (i løpet av 2012 – 2013) vil programvedtaket bli forelagt EFTA/EØS landene med sikte på innlemmelse i EØS-avtalen – og dermed med sikte på at Norge fra 2014 deltar i dette nye og viktige programmet.

Mer informasjon

- En presentasjon av programforslaget (i flere språkversjoner) finnes [i Europakommisjonens pressemelding om Erasmus for All](#). I pressemeldingen ligger lenke til *MEMO - Frequently Asked Questions*, som gir kortfattet og konkret informasjon om programforslaget.
- På Europakommisjonens nettsted for *Erasmus for All* finnes programforslaget og andre dokumenter : http://ec.europa.eu/education/erasmus-for-all/index_en.htm

Ingveig Koht Astad

Brussel, 28. november 2011